

KRİSHNA'NIN BAKĀSURA'YI ÖLDÜRMEŚİ

H.Derya CAN*

Öz

Hint mitolojisinde Purāṇalar önemli bir yer tutar. Sayıları on sekizdir. İçlerinde sayısız efsane ve öykü barındırırlar. Ne zaman yazıldıkları pek net olmamakla birlikte Bhāgavata Purāṇa için M.S. 950 tarihi kabul edilmektedir. Bhāgavata Purāṇa, Purāṇaların en önemlilerinden biri olarak kabul edilir. 18.000 beyit, 332 bölüm ve 12 kitaptır. Bu purāṇanın en popüler ve karakteristik bölümü Krishṇa'nın detaylı olarak tarihinin anlatıldığı onuncu kitaptır. Adı "kara, siyah" anlamına gelmektedir ve tanrı Vishṇu'nun sekizinci avatârıdır. Neşeli bir karakterdir. Flüt çalar, gopilerle aşk yaşar. Krishṇa, çocukluğundan itibaren birçok ifritle mücadele eder. Onun hayatı bu tür efsane ve öykülerle doludur. İfrit Baka ile yaptığı mücadele bunlardan biridir ve mitolojide bilinen bir mittir.

Anahtar Sözcükler: *Krishṇa, Baka, Purāṇa, Vishṇu, Gopa, Kaṁṣa, Vṛndāvana.*

Abstract

Krishṇa's Killing of Bakāsura

Purāṇas have an important place in Indian Mythology. They are eighteen in number. They contain numerous legends and stories. It is unclear when Purāṇas were written. But we can assume that the Bhāgavata Purāṇa was written approximately in 950 A.D. Bhāgavata Purāṇa is considered one of the most important Purāṇas, It contains of 18.000 verses, distributed amongst 332 chapters, divided into 12 books. The most popular and characteristic part of this Purāṇa is the tenth book, which narrates in detail the history of Krishṇa. The meaning of his name is "black" and he is accepted to be the eighth avatar of god Vishṇu. He is a cheerful character. He plays flute and lives love with gopis. Krishṇa had to fight since his

---

* Doç.Dr., Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Hindoloji Anabilim Dalı,
can@humanity.ankara.edu.tr

childhood with many devils. His life is full of such legends and stories. One of them is his struggle with the demon Baka and a known myth in Indian mythology.

Keywords: *Krishṇa, Baka, Purāṇa, Viṣṇu, Gopa, Kaṁsa, Vṁdāvana.*

Bu makalenin konusu; Hint mitolojisi içinde pek çok efsanede adı geçen ve mitoloji içinde oldukça önemli bir yere sahip olan kahraman Krishṇa'ya aittir. "O büyük bir kahraman ve büyük bir tanrıdır. Tanrıdır, çünkü Tanrı Viṣṇu'dur; kahramandır çünkü bu tanrının dünyada insan olarak bedenlenmiş halidir." (Kaya, 1997: 86).

Bakāsura'nın Krishṇa tarafından öldürülmesi efsanesi Krishṇa'nın çocukluk dönemine aittir. Hint mitolojisinde sevilen ve bilinen bu efsanenin çevirisi Şrimad Bhāgavata Mahāpurāṇa (1997: 147-149) adlı kitaptan yapılmıştır. Efsanenin çevirisi şöyledir:

"...Bṛhadvana'da (Gokula) ciddi kötülük alâmetleri dikkat çekmeye başlayınca, Nanda, yaşlı çobanların bir araya gelmesi için öncülük etti. Bir araya gelen çobanlar, Vraca halkının ne yapması gerektiği hakkında tartıştılar. Balarāma ve Şri Krishṇa'nın hoşlandığı bu yerin özelliklerini bildiği gibi, doğada meydana gelen olaylar hakkında da bilgi sahibi olan çobanların en yaşlısı ve aynı zamanda en akıllısı Upananda şöyle söyledi: 'Gokula halkı için en iyisini isteyen bizler bu yerden ayrılmalıyız. Çünkü çocuklarımıza kötü şeyler olacağına dair doğada felaket belirtileri görülmeye başlandı'.

Doğrusu bu çocuk (Krishṇa), nasıl olduysa çocukların hayatlarını alan Pūtanā¹ adlı bir ifritten ve üstüne yük arabasını² süren ifritin felaketinden Şri Hari'nin lütfu sayesinde kurtulmuştur. Daha sonra ise kasırğa³ formundaki bir Rākshasa tarafından saldırıya uğrayarak, kuşların sığınağı olan gökyüzüne götürülüp, bir kayanın üstüne atılmış ve yine tanrıların hâkimi tarafından kurtarılmıştır. İki ağaç arasına düşen çocuk ve diğer çocuklar Viṣṇu'nun yardımı sayesinde ölmemişlerdir. Felaketin habercisi olan bu kötülük alâmetleri çoğalarak Vraca halkının karşısına çıkmadan önce

¹ Pātanā zalim kral Kaūsa tarafından Krishṇa'yı öldürmek için gönderilmiştir. Olağanüstü güçlere sahip olan Pātanā gopika şekline girmiş ve süt emzirmek bahanesiyle Krishṇa'yı öldürmeye çalışmıştır. Ancak Krishṇa Pātanā'nın göğsünden süt emerken onun bütün hayatını içine çekerek, onun öldürmüştür (Mani, 1996: 421).

² Adı araba (şakata) anlamına gelen bir Rākshasadır. Bu Rākshasa arabasını çocuk Krishṇa'nın üstüne sürmüş ancak Krishṇa arabayı parçalara ayırmıştır (Mani, 1996: 421).

³ Triḍāvartta adındaki Rākshasa kasırğa formunda, Krishṇa'ya saldırır, ancak Krishṇa onu yer altına yollar ve orada öldürür (Mani, 1996: 421).

çocuklar ve bizi izleyenlerle birlikte buradan başka bir yere gitmeliyiz. Sığırlar için elverişli kışın yapraklarını dökmeyen ağaçlarla dolu olan Vṛndāvana adında bir orman var. Kutsal tepelerden, otlaklardan ve bitkilerden oluşan bu yer, çobanların, kadın sığır çobanlarının ve büyükbaş hayvanların sığınmaları için uygundur. Bu yüzden bugün mutlaka oraya gitmeliyiz. Oyalanmadan arabaları hazırlayın. Eğer herkes için uygunsa inek sürüleri önden gitsin.'

Bunu duyan çobanlar hep birlikte şöyle dediler: 'Haklısınız! Tamam!' Her biri hemen kendisine ait sürüsünü getirip, eşyalarıyla birlikte arabaya yüklediler. Yaşlıları, çocuklarını, akrabalarını ve bütün eşyalarını arabalara yerleştirdiler. Başta inek sürüleri onların arkasında aile rahipleriyle birlikte merasim boruları eşliğinde her yöne borazan üfleyen çobanlar ilerlediler. Kadın sığır çobanları göğüslerini taze safranla boyamış, boyunlarına altın kolye takmış, güzel elbiseler giymiş ve Şri Krishṇa'nın eğlenceli şarkılarıyla arabaya bindiler. Krishṇa ve Rāma'nın annesi Yaşodā ve Rohiṇī de aynı arabadaydılar. Sevgili oğulları Krishṇa ve Rāma'yla birlikte anlatılan hikâyeleri endişe içinde dinlediler. Topluluk her mevsim en güzel olan Vṛndāvana geldi. İlk gün sığırları korumak için arabalarıyla yarım ay şeklinde barınak yaptılar.

Vṛndāvana, Govardhana dağı ve kutsal Yamunā nehrinin kıyılarını görür görmez Balarāma ve Şri Krishṇa'nın düşünceleri neşeye doldu. İki çocuğun neşeli halleri Vraca halkını mutlu ediyordu. Büyürken sığır çobanlığı yapan iki kardeş, diğer çoban çocuklarıyla birlikte buzağları otlatıyor, flüt çalıyor, sapanla taş atıyor, bellerine bağladıkları küçük zillerle ses çıkartarak neşeli oyunlar oynuyorlardı. Kimi zaman ise boğa kılığına giren çocuklar, boğa gibi ses çıkartıyorlardı.

Bir gün arkadaşlarıyla birlikte Yamunā nehri kıyısında sığırları otlatmaktaydılar. Şri Krishṇa ve Balarāma'yı öldürmeye niyetli olan bir ifrit, buzağı kılığında sürünün içine girmişti. Baladeva onu işaret etmiş, Şri Krishṇa ise sanki haberi yokmuş gibi davranarak onun yanına yaklaşmıştı. Arka ayaklarından ve kuyruğundan yakaladığı ifriti başının üstünde döndürmüş ve Kapittha ağacının tepesine fırlatmıştı. Kapittha ağacının meyveleriyle birlikte ifritin ölü bedeni de aşağıya düşmüştü. Diğer çocuklar çılgınca alkışlamış ve 'bravo, bravo' diye bağışmışlardı. Tanrılar bu olaya çok memnun olmuşlar ve gökten çiçekler yağdırmışlardı.

Bir defasında buzağların ve bütün dünyanın koruyucusu olan bu iki çocuk ve diğer çoban çocuklar, sırt çantalarında yiyecekleri, buzağları otlata otlata bir gölün yakınına geldiler. Her biri kendi sürüsüne su içirdi. Buzağlarla birlikte onlar da su içtiler. Bu sırada çocuklar, sanki İndra'nın

şimşeğiyle ayrılmış gibi duran bir dağın zirvesine benzeyen bir yaratık gördüler ve çok korktular. Bu yaratık, balıkcıl şeklinde, Baka adında büyük bir ifritti. Ansızın yanlarına yaklaşan güçlü canavar, keskin gagası ile Şri Krishṇa'yı yuttu. Şri Krishṇa'nın kocaman bir ifrit tarafından yutulduğunu gören çoban çocuklar korku içinde şaşkına dönen Balarāma'nın yanına gittiler. Krishṇa, tanrısal gücüyle Baka'nın ağzını yaktı. Ağzı yanan Baka, Krishṇa'yı dışarı attı. Bir kez daha büyük bir öfke içinde gagasıyla onu öldürmek niyetiyle koştu. Kaṃsa'nın arkadaşı olan Baka gagasıyla onu tekrar yakaladı. Ancak erdemın koruyucusu, Baka'nın gagasını ikiye ayırarak onu öldürdü. Baka'nın ölümü cennette yaşayanları çok mutlu etti. Kutsal bölgenin sakinleri Baka'nın yok edilmesini yasemin ve Nandana⁴ çiçeklerini adeta sağanak gibi yağdırarak, davul çalarak, borazan üfleyerek, ilahiler söyleyerek kutladılar. Çoban çocukları bu gördüklerini hayretler içinde izlediler.”(Şrimad..., 1997: 147-149).

Krishṇa ismi, Hint mitolojisinde oldukça önemli bir yer tutar. Epik dönemin önemli tanrısı Vishṇu'nun sekizinci avatāri olarak kabul edilir. Bununla birlikte tanrı Vishṇu'nun kendisi olduğu da söylenmektedir. Zaten mitolojideki önemi de buradan gelmektedir. Krishṇa ismiyle ilk karşılaştığımız yer Rgveda'dır⁵ ve dört ilahide Krishṇa adı geçmektedir. Ancak buradaki Krishṇa ile epik dönemdeki tanrı Krishṇa arasında bir bağ yoktur. Rgveda (The Hymns...1985: 77/452) (I, 116: 23/ 117: 7 ve VIII, 74: 3-4) İki Aşvin tanrısına sunulan ilahilerde Krishṇa bir azizdir. Gene Rgveda (The Hymns ... 1985: 59) (VIII, 85: 13-15) ilahisinde ise kötü ruh olarak geçmektedir. Aynı ilahinin 14. beyitinde de siyah bulut olarak tanımlanmaktadır.

Rgveda'dan sonra Krishṇa adıyla Chandogya Upanishad'da karşılaşıyoruz:

Ghora Angiras bunu Devakī oğlu Krishṇa'ya açıkladı, çünkü o tutkudan kurtulmuştu. O da şunu açıkladı: “Son saatinde insan şu üç düşünceye sığınmalıdır: Sen ölümsüzsün, sen sarsılmazsın, sen yaşam soluğusun.” Bu noktada iki tane Rigveda beyiti söylenir. (Chandogya Upanishad, III: XVII: 6) (Upanishadlar, 2008:123).

Bu durum, tanrı Krishṇa'nın kökeninin Upanishadlara dayandığıının bir kanıtı niteliğindedir. Ancak, bununla birlikte diğer Upanishadlarda Krishṇa'nın adı ve yaptıklarıyla ilgili bir bilgiye rastlamıyoruz. Ama

⁴ Tanrı İndra'nın bahçesi.

⁵ Vedik döneminin en eski yazılı metinleridir. 1028 ilahi ve 10 bölümden oluşur.

  Chandogya Upanishad'da annesinin adıyla birlikte anılması ilginç bir nokta olmuştur.

Hakkında birçok efsane ve öykü bulunan Krishh a, Mah bh rata destanında belirgin bir şekilde kendini göstermiştir. Destanın içinde yer alan Bhagavadg ta'da (Bhishmaparvan 25-42) adı çok sık geçmektedir. Burada amca çocukları olan Kurular ve Pandavalar arasında geçen ve on sekiz gün süren savaş anlatılmaktadır. Krishh a, Arcuna'nın⁶ arabacısıdır. "XI. bölümde de, Arcuna'nın ısrarı  zerine Krishh a, Tanrılığını ona gösterir. Bu, hiçbir canlının görmediği ve göremeyeceği bir görüntüdür. Korkutucu, ihtişamlı ve olağanüstü renk ve çeşitlilikte bir Tanrı görüntüsüdür bu." (*Bhagavadg t *, 2001:11).

Tanrı Krishh a'ya ait mitler, Epik dönem içinde yer alan Pur na edebiyatına aittir. Pur na kelimesinden anlatılmak istenen pur nam  khy nam yani eski öykülerdir. Eski devirlere ait efsane ve öykülerin anlatıldığı Pur nalarda beş karakteristik⁷ özellik bulunur. Bu beş özellikten en az birkaçı Pur naların içeriğini oluşturur. Bilinen on sekiz tane Pur na (Mah pur na) vardır. Bu on sekiz Pur na, belli bir sıraya konulamaz. Pur naları, Vishh ucu Pur nalar, Brahmacı Pur nalar ve şivacı Pur nalar olarak  ce ayırabiliriz.

Kelime anlamı "yüce, m kemm l" olan Bh gavata Pur na'nın içeriği Vishh u Pur na'ya dayanmaktadır. 18.000 beyit, 332 bölüm ve 12 kitaptan meydana gelmiştir. Bütün Pur nalar içinde dil, üslup ve  l u bakımından en değerlisidir. Bh gavata Pur na'nın en popüler kitabı ise; Krishh a'nın çocukluğunun, gençliğinin ve gopilerle yaşadığı aşk sahnelerinin yer aldığı onuncu kitaptır. Bu Pur na, Bh gavata yani Vishh u'nun övülmesine adanmış olmasından dolayı Bh gavata olarak da isimlendirilmektedir.

Krishh a'nın Hayatı

Krishh a'nın doğum  yk s  Vishh u Pur na'da şöyle anlatılır: "Vishh u başından iki tel sa  kopartır. Bu sa  tellerinin biri beyaz diğer siyahtır. Bu iki teli Vishh u, Vasudeva'nın eşleri Rohiņi ve Devak 'nin rahmine yerleştirir. Beyaz sa  Balar ma ve siyah sa  (krishh a keşa) Krishh a yani Keřeva⁸ olur." (*The Vishh u ...* 1972: 399-400).

⁶ Destanın beş kahraman kardeşlerinden biridir. Ayrıca en g cl  ve cesur olanıdır.

⁷ Sarga (Yaradılış), Pratisarga (Tekrar yaradılış), Va şa (Tanrıların ve rşilerin soy kütükleri), Manvantarani (Manu devirleri), Va ş nu arita (Hanedanların tarihi).

⁸ Krishh a'nın isimlerinden biridir.

“Yadava ırkından Yayati’nin oğullarından Yadu’nun torunudur. Yadavalar, Vrindāvana’nın batısında Yamuna nehri kıyısında yaşarlardı. Gokula ise diğer yakasındaydı. Bhocanların kralı Kaṁṣa, Vrindāvana’nın yakınındaki Mathura şehrini yöneten babası Ugrasena’yı tahtından indirmiş ve tahta geçmişti. Ugrasena, Devaka’nın kardeşiydi ve Devaka’nın kızı Devakī, Yadu’nun torunu Vasudeva ile evliydi.

Aziz Narada, Kaṁṣa’ya erkek kardeşinin kızı Devakī’nin sekizinci oğlu tarafından tahtının elinden alınacağını önceden haber verir. Bu tehlikenin önüne geçmek için Kaṁṣa, Devakī’yi kendi sarayına hapseder ve doğan altı çocuğunu da öldürür. Devakī yedinci çocuğuna hamile kalınca, bu cenin Vasudeva’nın ikinci karısı Rohiṇī’nin rahmine geçirilir. Tanrı Viṣṇu’nun yedinci avatāri olarak Balarāma doğar. Devakī tekrar hamile kalır ve sekizinci çocuğunu gece yarısı doğurur. Bu çocuğa kara derili olduğundan siyah anlamına gelen Krishṇa adı verilir. Krishṇa doğar doğmaz Vasudeva onu alır ve Yamuna nehrinin kenarında yaşayan çoban Nanda’nın evine getirir. Nanda’nın karısı da o gece bir kız çocuğu doğurmuştur. Çocukları değiştirirler. Kaṁṣa durumu öğrenince çok sinirlenir ve bütün erkek çocuklarının öldürülmesi için emir verir. Bunun üzerine çoban Nanda karısıyla birlikte Balarāma ve Rohiṇī’yi de alarak Gokula’ya gider. Burada iki kardeş iki arkadaş olarak büyürler. Kardeşlerin muhteşem yetenekleri kısa zaman içinde herkes tarafından duyulur. Bu arada kötü kalpli Kaṁṣa devamlı olarak Krishṇa’yı öldürmek için planlar yapmaktadır. Planları doğrultusunda Krishṇa’yı öldürmek için ifritler gönderir.” (Dowson, 1953: 162/165).

Efsanenin İncelenmesi

Hint mitolojisi içinde barındırdığı tanrılar, tanrıçalar, yarı tanrılar, peri kızları, ifritler, efsaneler, öykülerle adeta bir okyanustur. Olaylar hem birbirinden bağımsız hem de birbirine bağlıdır. Her şey iç içe girmiştir. Makalemize konu olarak seçtiğimiz efsane de buna güzel bir örnektir. Buradaki amaç Krishṇa’nın gücünü göstermektir. Efsane bunu çok iyi vermektedir. Ancak asıl amaç ise Krishṇa’nın gücünün yanı sıra tanrı Viṣṇu’nun gücünün gösterilmesidir.

Tanrı Viṣṇu epik dönemin önemli tanrılarında biridir. Brahma ve Şiva’yla birlikte Hindu tanrı üçlemesi yani trimūrtiyi oluşturur. En karakteristik özelliği üç uzun adımıdır. Bu özelliğinden dolayı ona Urugāya (geniş yürüyen) ve Urukrama (geniş adımlayan) da denir. Bu adımlardan ilk ikisi insanlar tarafından görülebilir, üçüncü adımı ise gökte uçan kuşların bile göremeyeceği kadar yüksektir. Bu üç adımın güneşin, “Doğuş, En

Yüksek Nokta ve Batış Noktası” olan üç değişik konumunu işaret ettiği düşünülür.

Tanrı Vishṇu'yu inanırları her şeyin üstünde kabul ederler. Hint mitolojisinde diğer tanrılara göre Vishṇu'nun bedenlenmeleri iyi bilinir. Bunda Vishṇu'nun inanırlarının payı büyüktür. “Vishṇuitler çeşitli ilahları ve masalları toplamışlar ve Vishṇu'nun türlü şekillerde dünyaya gelişine ait şemaya uydurarak ona göre düzenlemişlerdir.” (Ruben, 1944: 174). Vishṇu'nun genel olarak kabul edilen on bedenlenmesi vardır: 1.Matsya(balık) 2.Kūrma(kaplumbağa) 3.Varāha(domuz) 4.Nara-sinha(insan aslan) 5.Vāmana(cüce) 6.Paraşurāma(baltalı Rāma) 7.Rāmaçandra(ay benzeri Rāma) 8.Krishṇa(kara) 9.Buddha(aydınlanmış) 10.Kalkin ya da Kalkī(beyaz at).

Bakāsura Kaṃsa tarafından Krishṇa'yı öldürmek için gönderilen ifritlerden biridir. Onun öldürülmesiyle ilgili efsane Bhāgavata Purāna içinde 21-44 arasındaki şlokalarda geçer. Efsane, Vṛndāvana'da meydana gelen sıra dışı olayların başlamasından endişelenen çobanların bir araya gelerek, ne yapmaları konusunda fikir alış-verişi yapmalarıyla başlar. Bu konuşmalar sonunda varılan karar öncelikli olarak sürülerin kurtarılmasıdır. Bu da çoban hayatı süren halk için son derece önemlidir.

Sonuç

Makalemize konu olan efsane Hint mitolojisinin hayal gücünün genişliğini ve mükemmelliğini gösteren güzel örneklerden biridir. İfrit Bakāsura Krishṇa'nın öldürdüğü ifritlerden biridir. Baka kelimesi “balıkçıl kuşu” ve asura kelimesi ise “ifrit” anlamına gelmektedir. İfritlerin şekil değiştirme yeteneği sayesinde balıkçıl kuşu şeklindeki Baka Krishṇa'yı öldürmek üzere Kaṃsa tarafından gönderilmiştir. Mitolojik açıdan da Krishṇa'nın henüz bebekken öldürdüğü Rākshasī Pūtanā'nın erkek kardeşidir.

Bakāsura son derece güçlü bir ifrittir. Onu ancak tanrısal güçlere sahip birisi öldürebilir. Bu ifrit, Mahābhārata destanının Ādi Parvan (159-166) bölümünde de Asurların kralı, Ekaçatra şehrinin sahibi, insan yiyen bir Rākshasa'dır. Burada da Bhīma⁹ tarafından yok edilmiştir (*The Mahābhārata*, t.y.: 326-332). Baka'yı yok ettiğinde Krishṇa daha çocuktur. Böyle güçlü bir ifriti yok edebilmesi ondaki tanrısal gücün bir göstergesidir.

⁹ Bhāmasena da denir. Adı “Korkunç” anlamına gelir. Beş Pandu kardeşten ikincisidir. Mitolojik babası Tanrı Vayu'dur. Oldukça iri, çok güçlü ve çok cesur bir savaşçıdır (Kaya, 1997: 45).

Toplumdaki geçiş dönemi inançlarda da bazı değişikliklerin yaşanmasına neden olmuştur. Vedik dönemden sonra toplumun Brahmanların egemenliği altına girmesiyle Brahma, şiva ve Vişnu'nun önemi artırmıştır. Bu durumdan yararlanan Vişnitler, kendi inançları doğrultusunda kitleleri çekebilmek adına toplum tarafından sevilen ve önem verilen değerleri inançlarının içine katmışlardır. Krishņa da buna en güzel örnektir.

KAYNAKÇA

- Bhagavadgîta*. (2001). (Çev. Korhan Kaya). Ankara: Dost Yayınları.
- DOWSON, John. (1953). *A Classical of Hindu Mythology and Religion, Geography, History, and Literature*. London: Routledge and Kegan Paul Ltd.
- The Hymns of the Rgveda*. (1985). (Çev. R. Griffith). Delhi: Motilal Banarsidass.
- KAYA, Korhan. (1997). “*Krishna, Bhîma*”. *Hint Mitolojisi Sözlüğü*. Ankara: İmge Kitabevi.
- The Mahâbhârata*. (t.y.). (İng. Çev. Pratap Chandra Roy). Calcutta: Datta Bose and Co.
- MANİ, Vettam. (1996). “*Krishna*”. *Puranic Encyclopaedia*. Delhi: Motilal Banarsidass.
- RUBEN, Walter. (1944). *Eski Hint Tarihi*. (Çev. Cemil Ziya Şanbey). Ankara: İdeal Matbaa.
- Şrimad Bhagavada Mahâpurâna*. (1997). Gorakhpur: Gita Press.
- Upanishadlar*. (2008). (Çev. Korhan Kaya). İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- The Vishnu Purâna*. (1972). (Çev. H.H. Wilson). Calcutta: Punthi Pustak.